

Asian käsittelyn pitkittyminen tietosuojavaltuutetun toimistossa

KANTELU

Kantelija on oikeuskanslerinvirastoon 24.8.2022 lähettämässään kantelussa arvostellut tietosuojavaltuutetun toimiston menettelyä. Kantelija kertoo saaneensa tietosuojavaltuutetulta 24.8.2022 vastinepyynnön, josta ilmeni, että kyse on toimenpidepyynnöstä, jonka hän teki tietosuojavaltuutetulle 15.4.2019 eli yli kolme vuotta aiemmin. Kantelija pyytää oikeuskansleria tutkimaan, onko tietosuojavaltuutetun toimisto hoitanut asian ilman aiheetonta viivytystä.

SELVITYS

Tietosuojavaltuutetun toimisto on antanut asiassa selvityksen 14.12.2022. Jäljennös selvityksestä toimitetaan ohessa kantelijalle tiedoksi.

RATKAISU

Perustuslain 21 §:n 1 momentin mukaan jokaisella on oikeus saada asiansa käsitellyksi asianmukaisesti ja ilman aiheetonta viivytystä lain mukaan toimivaltaisessa tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa.

Hallintolain (434/2003) 7 §:n mukaan asiointi ja asian käsittely viranomaisessa on pyrittävä järjestämään siten, että hallinnossa asioiva saa asianmukaisesti hallinnon palveluita ja viranomainen voi suorittaa tehtävänsä tuloksellisesti. Hallintolain 23 §:n 1 momentin mukaan asia on käsiteltävä ilman aiheetonta viivytystä.

Hallintolakia koskevan hallituksen esityksen ([HE 72/2002 vp](#)) perustelujen mukaan (s. 62) palveluperiaate ja viranomaisen tehtävien tuloksellinen hoitaminen merkitsevät sitä, että asiointi tulisi voida tapahtua sekä hallinnossa asioivan että viranomaisen kannalta mahdollisimman nopeasti, joustavasti ja yksinkertaisesti sekä kustannuksia säästäen. Perustelujen mukaan (s. 79) hyvään hallintoon on katsottu kuuluvan, että asiat tulee käsitellä asian laatu ja siihen vaikuttavat olosuhteet huomioon ottaen kohtuullisessa ajassa.

Arviointi

Kantelun kohteena oleva asia on tietosuojavaltuutetun toimiston selvityksen mukaan tullut vireille 15.4.2019. Vireille tulevat asiat käsitellään selvityksen mukaan niiden kiireellisyyssasteen mukaisessa järjestyksessä. Asia on aluksi odottanut käsittelyvuoroon pääsemistä. Asian käsittelyaikatauluun on vaikuttanut se, että kyseisen asian käsittelyssä on ollut toimiston työtilanteesta johtuen esittelijävaihdoksia. Asiassa on pyydetty selvitystä rekisterinpitäjältä ensimmäisen kerran 10.5.2022 ja lisäselvitystä 10.8.2022. Heti lisäselvityksen saapumisen jälkeen asiassa on 24.8.2022 lähetetty vastinepyyntö kantelijalle. Kantelija on toimittanut asiassa vastineensa 5.9.2022 ja lisätietoja 22.9.2022. Asiassa on annettu päätös 13.12.2022.

Asian keston on selvityksen mukaan vaikuttanut ennen kaikkea vireillä olevien asioiden suuri määrä. Selvityksessä kerrotaan lisäksi apulaisoikeuskanslerin oma-aloitteisesta laillisuusvalvontakäynnistä toimistoon sekä siitä, että valvontakäynnin jatkotoimenpiteenä toimisto on toimittanut 27.10.2022 selvityksen työtilanteestaan apulaisoikeuskanslerille.

Laillisuusvalvonnassa on vakiintuneesti katsottu, ettei vetoaminen yleisiin resurssien niukkuuteen liittyviin syihin oikeuta poikkeamaan laissa säädetystä viivytyksetöntä käsittelyä koskevasta vaatimuksesta. Selvityksen perusteella kantelijan asiaan ei liity sen pitkää käsittelyaikaa selittäviä erityisiä syitä.

Kantelussa tarkoitetun asian yli kolmen ja puolen vuoden käsittelyaika tietosuojavaltuutetun toimistossa on erittäin pitkä. Arvioni mukaan asian käsittely on aiheettomasti viivästynyt.

Kantelussa tarkoitettu asia on tullut vireille jo vuonna 2019, kun asioiden käsittely tietosuojavaltuutetun toimistossa oli erittäin ruuhkautunutta. Olen oma-aloitteisesti seurannut tietosuojavaltuutetun toimiston käsittelyaikojen kehittymistä, ja totesin 27.12.2021 antamassani päätöksessä (OKV/123/70/2020), että tietosuojavaltuutetun toimistossa tehdyt kehittämistoimet ja ruuhkanpurkutoimet vaikuttivat lupaavilta. Tietosuojavaltuutetun toimiston resursseja on pystytty lisäämään ja prosesseja kehittämään viivytyksettömän käsittelyajan turvaamiseksi.

Johtopäätökset ja toimenpiteet

Kiinnitän tietosuojavaltuutetun toimiston huomiota perustuslain ja hallintolain säännöksiin asian käsittelystä ilman aiheetonta viivytystä. Koska toimiston käsittelyajat ovat lyhentyneet kehittämistoimien ansiosta edellä kerrotuin tavoin, ei asia anna aiheutta muihin toimenpiteisiin.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Apulaisoikeuskansleri

Mikko Puumalainen

Esittelijäneuvos

Outi Kostama